

Korting op de AOW: wat betekent dat?

In Nederland heeft iedereen vanaf 65 jaar recht op een uitkering volgens de Algemene Ouderdoms Wet (AOW). Veel oudere migranten krijgen te maken met een onvolledige AOW. Dit noemt men het 'AOW-gat'. In deze folder leest u meer informatie over de AOW. Over uw rechten en plichten. Over de mogelijkheden om een onvolledige AOW aan te vullen.

1. Wat is de AOW?

De AOW is een basispensioen. Het voorziet iedereen die in Nederland woont vanaf zijn 65^e van een minimuminkomen.

2. Wie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de AOW?

De Sociale Verzekerings Bank (SVB) regelt de uitkering volgens de AOW. U moet dus bij de SVB een aanvraag voor uw AOW-pensioen indienen.

3. Hoe vraag ik een AOW-pensioen aan?

Als u in Nederland woont krijgt u zes maanden voor u 65 jaar wordt hierover een brief. Hierin staat hoe u de AOW kunt aanvragen. U kunt ook bellen of mailen met de SVB in uw regio (zie www.svb.nl) of een brief sturen. De SVB zendt u dan de benodigde formulieren.

Het AOW-pensioen gaat in op de eerste van de maand waarin u 65 jaar wordt. Het is dus belangrijk dat u op tijd uw AOW-pensioen aanvraagt, dat wil zeggen: vóór u 65 jaar wordt.

Als u uw AOW pas veel later aanvraagt, dan krijgt u maximaal één jaar AOW met terugwerkende kracht.

4. Hoe wordt de hoogte van de AOW bepaald?

De hoogte van de AOW wordt bepaald aan de hand van het aantal jaren dat u voor de AOW verzekerd bent geweest en uw woonsituatie.

5. Hoe bouw ik recht op een AOW-pensioen op?

In Nederland bouwt iedereen recht op een AOW-pensioen op. Ieder jaar dat u tussen uw 15^e en uw 65^e in Nederland woont, bouwt u 2% van uw AOW-pensioen op. Iedereen in Nederland is tussen 15 en 65 jaar verplicht verzekerd voor de AOW. Bepalend voor het recht op AOW is het aantal jaren dat u woont in Nederland (te weten: het grondgebied van Nederland in Europa) en niet uw nationaliteit.

*Mijn man is naar Nederland gekomen toen hij 30 jaar was. Vlak daarna ben ik ook hierheen gekomen. Nu hebben we allebei AOW, maar niet het volledige bedrag. Het is moeilijk om daarvan rond te komen en ik wil mijn kinderen niet lastig vallen met onze problemen. Wat kan ik doen?
Hanan F., afkomstig uit Marokko, 66 jaar.*

Heeft u tussen uw 15^e en uw 65^e altijd in Nederland gewoond? U heeft dan recht op $50 \times 2\% = 100\%$ van het AOW-pensioen.

Maar als u bijvoorbeeld pas op uw 30^e naar Nederland bent gekomen dan heeft u maar recht op $35 \times 2\% = 70\%$ van het AOW-pensioen. Hier hebben veel migranten van de eerste generatie mee te maken. Migrantengeneraties, zoals Turken, Marokkanen, Chinezen, maar ook Surinamers en Antillianen die na hun 15de naar Nederland zijn gekomen zien zich vaak geconfronteerd met een 'AOW-gat'. Omdat zij niet de gehele periode tussen hun 15^e en hun 65^e levensjaar in Nederland hebben gewoond, bouwen zij geen volledige AOW op. Ook een Nederlander die in Nederland is geboren, maar een paar jaar in het buitenland heeft gewoond bouwt geen volledig AOW-pensioen op.

Of iemand daadwerkelijk in Nederland heeft gewoond, wordt beoordeeld door de SVB. Als iemand jarenlang in Nederland verblijft, is het duidelijk dat deze persoon daadwerkelijk in

Nederland woont of gewoond heeft. Maar sommige mensen hebben met tussenpozen in Nederland gewoond. Dan onderzoekt de SVB hoe lang deze periode precies was.

6. Hoe heeft mijn woonsituatie invloed op de hoogte van het AOW-pensioen?

Behalve van het aantal jaren dat u verzekerd bent geweest, is de hoogte van uw AOW-pensioen ook afhankelijk van uw woonsituatie. De AOW kent pensioenbedragen voor alleenstaanden en gehuwden.

Gehuwden van 65 jaar en ouder hebben elk recht op een eigen AOW-pensioen. De hoogte daarvan is gelijk aan de helft van het netto minimumloon. De AOW voor een alleenstaande bedraagt 70% van het netto minimumloon. Tenminste: als u 50 jaar AOW hebt opgebouwd.

Mensen die een geregistreerd partnerschap voeren en ongehuwden die een gezamenlijke huishouding met iemand anders voeren worden beschouwd als gehuwden. U voert een gezamenlijke huishouding als u met één andere meerderjarige persoon een woning deelt en allebei een bijdrage levert in de kosten van de gezamenlijke huishouding of op andere wijze voor elkaar zorgt. Als u uitsluitend met uw eigen kind of met uw vader of moeder een gezamenlijke huishouding voert wordt u als alleenstaand beschouwd.

Ik heb altijd gedacht: voor mij geen mannen meer. Maar nu heb ik toch een heel aardige man ontmoet. En ik denk er over om te gaan samenwonen. Maar wat betekent dat precies voor mijn inkomen?
Victoria B., afkomstig uit Suriname, 72 jaar.

7. Hoe heeft de leeftijd van mijn partner te maken met de hoogte van mijn pensioen?

Is uw partner nog geen 65? Hij of zij krijgt nog geen AOW. Dan heeft u misschien recht op een extra bedrag boven op uw AOW-pensioen.

Dit extra bedrag heet een toeslag. Deze regeling geldt alleen als uw AOW ingaat vóór 1 januari 2015. Dan wordt de regeling afgeschaft.

Het kan zijn dat uw partner inkomsten heeft. Bijvoorbeeld omdat hij of zij werkt of vervroegd met pensioen is. Deze inkomsten trekt de SVB van de toeslag af.

8. Hoe lang mag ik met vakantie als ik een AOW-pensioen ontvang?

In principe mag u gaan en staan waar u wilt als u AOW ontvangt. Als u langer dan drie maanden buiten Nederland verblijft, dient u dit te melden aan de SVB.

Let op: Niet-Nederlanders zijn gebonden aan de Vreemdelingenwet. Dat houdt in dat zij maximaal 26 weken per jaar in het buitenland mogen verblijven, anders krijgen zij problemen met hun verblijfsvergunning.

Let op: als u naast uw AOW-pensioen een aanvullende bijstandsuitkering ontvangt, dan gelden speciale regels. Zie verder onder vraag 13.

9. Wat kan ik doen als ik een AOWgat heb?

Als u geen volledige AOW ontvangt en daarnaast geen of heel weinig andere inkomsten heeft (bijvoorbeeld een bedrijfspensioen), dan komt u misschien in aanmerking voor een aanvullende uitkering volgens de Wet Werk en Bijstand (WWB).

10. Krijg ik automatisch een aanvullende uitkering als ik een AOWgat heb?

Nee, u moet altijd zelf een aanvraag indienen.

Ik ben 70 jaar. Mijn man is 10 jaar geleden van mij gescheiden. Ik heb nooit geweten dat ik ook AOW kon aanvragen. Kan ik dit nu nog doen?
Fadma M, afkomstig uit Tunesië

11. Bij wie kan ik aanvullende bijstand aanvragen?

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanvullende bijstand. U kunt bij de Sociale Dienst van uw gemeente een aanvraag indienen. Steeds meer gemeenten besteden de regeling van de aanvullende bijstand voor personen van 65 jaar en ouder uit aan de SVB. Klanten in deze gemeenten ontvangen dus hun AOW-pensioen én hun bijstandsuitkering via de SVB.

De SVB bekijkt bij uw aanvraag voor een AOW-pensioen meteen of u in aanmerking komt voor een aanvullende uitkering. Dan kunt u via de SVB de aanvraag daarvoor indienen.

Als u zeker wilt weten of in uw gemeente de SVB de regeling voor de aanvullende bijstand uitvoert, kunt u kijken op de website: www.svb.nl

12. Wanneer kom ik in aanmerking voor een aanvullende bijstandsuitkering?

Iedereen in Nederland heeft recht op een minimum-inkomen. Bij een onvolledige AOW komt u onder dat minimum. Als u geen andere inkomsten heeft dan het AOW-pensioen, dan kunt u een beroep doen op de Wet Werk en Bijstand (WWB) voor aanvullende bijstand.

Heeft u naast uw AOW-pensioen een aanvullend pensioen of eigen vermogen? Dit wordt bij uw AOW-pensioen opgeteld op het moment dat u een bijstandsuitkering aanvraagt.

Als uw hele inkomen onder het sociaal minimum ligt, dan kunt u in aanmerking komen voor een aanvullende bijstandsuitkering.

13. Wat zijn de voorwaarden voor een aanvullende bijstandsuitkering?

Als U naast uw AOW-pensioen een aanvullende bijstandsuitkering ontvangt, dan moet u voldoen aan de regels die gelden voor een uitkering. Dat betekent dat:

- uw vermogen wordt getoetst. U mag maar een klein bedrag aan eigen vermogen bezitten: ongeveer € 5.000,- als u alleenstaand bent, ongeveer € 10.000,- als u gehuwd bent. Een huis in het buitenland wordt beschouwd als eigen vermogen. U moet eerst het eigen vermogen opmaken, alvorens u in aanmerking komt voor een aanvullende bijstandsuitkering.
- u toestemming moet vragen voor u op vakantie gaat. Vanaf 1 juli 2008 mag u maximaal 26 weken per jaar in het buitenland verblijven.

14. Wat gebeurt er met mijn AOW als ik ga trouwen?

Als u AOW ontvangt en besluit om te gaan trouwen moet u er rekening mee houden dat u dan minder AOW zult ontvangen. U heeft dan recht op AOW voor gehuwden en dat bedrag (50% van het netto minimumloon) is lager dan voor een alleenstaande (70%).

Binnenkort ga ik stoppen met werken. Dan wil ik graag zoveel mogelijk tijd doorbrengen met mijn familie in Turkije. Kan ik zomaar vertrekken? Houd ik dan mijn recht op AOW? Zeki Y., afkomstig uit Turkije, 64 jaar.

15. Wat gebeurt er met mijn AOW als ik ga samenwonen?

Als u gaat samenwonen bent u verplicht dat door te geven aan de Sociale Verzekerings Bank. Voor samenwonenden gelden in Nederland dezelfde regels als voor gehuwden. Dat betekent dat u als samenwonende recht heeft op AOW voor gehuwden. Dat bedrag (50% van het netto minimumloon) is lager dan dat voor een alleenstaande (70%).

Mijn vrouw is tien jaar jonger dan ik. Ik had gedacht dat we allebei AOW zouden krijgen toen ik 65 werd, maar dat is niet zo. Iemand vertelde mij dat ik een toeslag kan krijgen. Hoe zit dat? José A., afkomstig uit Spanje, 65 jaar.

16. Wat gebeurt er met mijn AOW als ik terugga naar mijn land van herkomst?

U kunt uw AOW ook ontvangen als u in het buitenland woont.

Tenminste, als u gaat wonen in een land waarmee Nederland afspraken heeft gemaakt over de regels en de controle daarop. Met de meeste landen waar migranten vandaan komen heeft Nederland afspraken gemaakt. Zie voor meer informatie: www.svb.nl

Als u in een land gaat wonen, waarmee Nederland geen afspraken heeft gemaakt (zoals bijvoorbeeld China), dan krijgt u wel AOW, maar niet meer dan het bedrag voor een samenwonende.

17. Behoud ik mijn aanvullende bijstands-uitkering als ik in het buitenland ga wonen?

Nee, als u verhuist en buiten Nederland gaat wonen, dan vervalt uw recht op een aanvullende bijstandsuitkering.

Voor meer informatie:

www.svb.nl
www.minszw.nl
www.pensioenkijsker.nl
www.e-quality.nl

Bent u nog geen 65?

Ga er eens goed voor zitten. Neemt u alle papieren bij elkaar. Steek uw licht op bij de Sociale Verzekerings Bank. Bekijk uw pensioenoverzichten. Laat u informeren over uw inkomenssituatie na uw 65-ste.

Als u zich goed informeert kunt u wellicht nog tijdig maatregelen nemen door te sparen of een extra verzekering af te sluiten. Zodat u straks kunt genieten van mooie en goede pensioenjaren.

Colofon

Deze folder is een uitgave van Fos'ten, Surinaamse 50 plusvrouwen en Provinciaal Platform voor Surinaamse ouderen organisaties in Noord-Brabant (PSOB) in samenwerking met het Netwerk van Organisaties Oudere Migrant (NOOM)

Fotografie: Karin OPELLAND, NOOM, Chun Pah

Met dank aan Gonnie Kaptein van Lize

Deze folder is tot stand gekomen dankzij een financiële bijdrage van het Fonds PGO

© 2008

Bronvermelding

Voor de samenstelling van deze folder is gebruik gemaakt van:

- Palet: 'De gekorte AOW', verslag PSOB Thema- en Ontmoetingsdag Surinaamse ouderen, Eindhoven, 17 november 2007
- Nieuwsbrief december 2007 van Stichting belangenbehartiging Surinaamse Ouderen in Breda.
- De Pensioenkijsker: Boekje open over de AOW, 2007.
- De Pensioenkijsker: Boekje open over pensioen als je niet altijd in Nederland hebt gewoond, (concept-versie) 2008
- Powerpointpresentatie FNV workshop Migrant en pensioen, febr. 2008
- FNV Info: 'Migrant en hun pensioen, de beste tips en de meeste gestelde vragen, 5.06.
- FNV Bondgenoten: 'Hoe staat het met uw AOW?'
- ABVAKABO FNV: 'Je oude dag begint vandaag, informatie over AOW en pensioenen voor migranten en hun kinderen.
- Gonnie Kaptein: 'Het is nooit te vroeg om na te denken over uw pensioen!', in Lize Bulletin nr. 47, juli 2005.
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: 'De partnertoeslag AOW stopt in 2015'.
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: 'Korting op uw AOW?', Den Haag, juli 2004.

